

CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Mervi Vidgrén, Perttu Jämsén, Rico Martikainen, Marjaana Mäkelä, Kirsi Mustonen & Sanna Vahtivuori-Hänninen. Centria-ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Leena Saari**

Auditointivuosi **2023**, Karvin julkaisu **14:2023**

Kieli **Suomi**

ISBN **978-952-206-792-0 pdf**

1.2 Koulutuksen toteutus

- Korkeakoulun itsearviointi

Opinnot on rakennettu tukemaan tavoitteellista oppimista

Centria on kuvannut [hakukelpoisuuden vaatimukset](#) ja [opiskelijavalinnan](#) perusteet kotisivuilla, missä Centrialle hakeva opiskelija voi niihin tutustua. Centria noudattaa opiskelijavalinnoissaan ammattikorkeakoululain säädöksiä ja opiskelijaksi ottamisen perusteet on kuvattu [Centrian tutkintosäännössä](#). Tutkintoon johtavan koulutuksen lisäksi Centria tarjoaa avoimen ammattikorkeakoulun opintoja. Tutkintoon soveltuvia avoimen ammattikorkeakoulun opintojaksoja voidaan käyttää väylä- tai polkuopintoina.

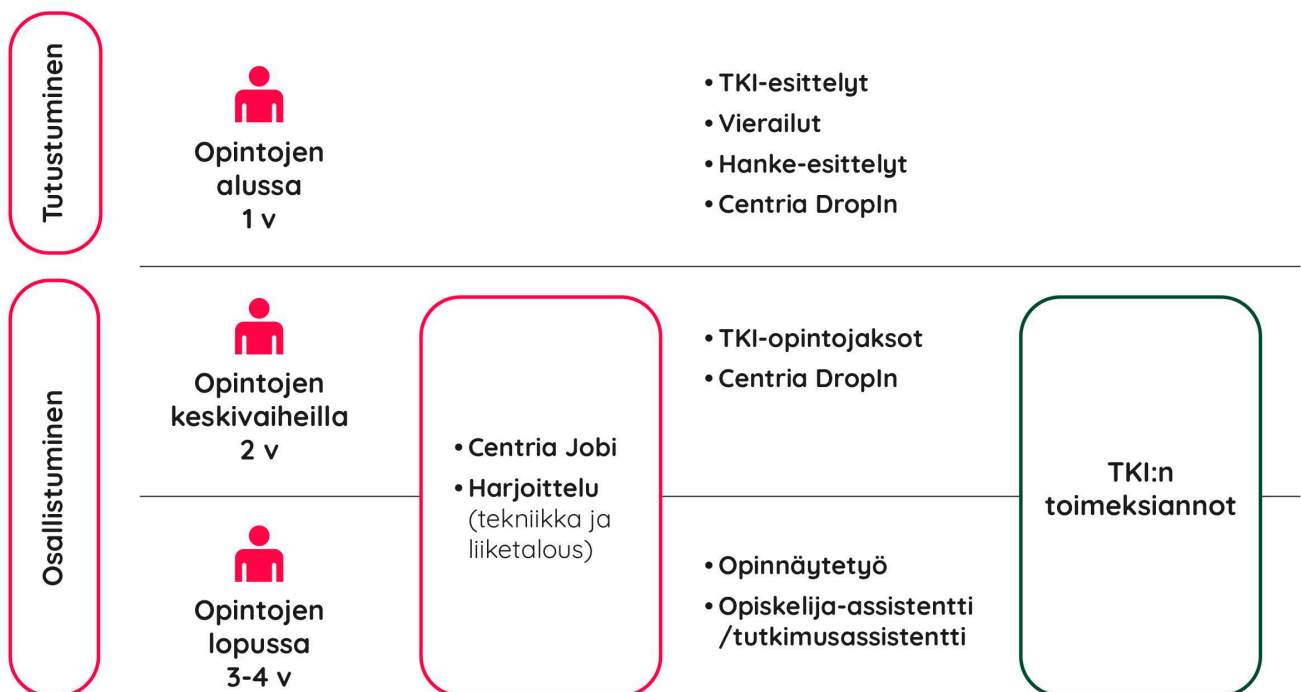
Opiskelija laatii opintojen alussa suunnitelman opintojen edistämiseksi laatimalla [henkilökohtaisen opintosuunnitelman HOPSin](#), jota päivitetään vuosittain opintojen edetessä. HOPSia laatiessa opiskelija perehtyy koulutusalsansa opintosisältöihin, oppii tunnistamaan omaa osaamistaan sekä tekemään toteutussuunnitelman opintojen edistämiseksi opintojen aikataulussa (n. 60 op lukuvuodessa). Centrialla on käytössä Peppi-järjestelmä, johon HOPS tallennetaan ja mistä opiskelija seuraa opintojen etenemistä. AMK ja YAMK opinnot rakentuvat ydinosasta tuovista opinnoista ja profiloivista opinnoista. Ydinosaminen on kaikille koulutusohjelman suorittaville, esim. tradenomiksi valmistuville, koulutuksessa kartutettavaa osaamista. Profiloivalla osaamisella opiskelija taas syventää ja suuntaa opintojen kautta kartutettavaa asiantuntijaosaamista. HOPSin laatimisessa opiskelija saa ohjausta opettajatutorilta, joka auttaa opiskelijaa tekemään suunnitelman opintojen etenemiseen sekä antaa tukea opiskelijalle tunnistaa omaa osaamista.

Centrian opetussuunnitelmat on rakennettu osaamisperusteisesti, mikä helpottaa niin opiskelijan [aikaisemman hankitun osaamisen tunnistamista](#) (AHOT), opintojen joustavaa suorittamista

muiden oppilaitosten tarjonnasta, esim. Campus Onlinen kautta, sekä opintojen opinnollistamista. Syksyllä 2022 uudistettiin AHOT-ohjeistus. Uudistamisen tavoitteena on ollut selkeyttää ja yhdenmukaistaa toimintatapoja sekä samalla valmistaa tulevaisuudessa siirtymistä eAhotointiin. Itsearviointissa tunnistettiin tarve oppia lisää ei-formaalien osaamisen tunnistamisesta ja todentamisesta esimerkiksi näyttöjen kautta.

Työelämään kytkeytyvät opinnot ovat tärkeä osa tutkintoja. Ammattikorkeakouluopintoihin sisältyvän työelämässä tehtävän harjoittelun lisäksi opintoihin tehtävä opinnäytetyö tehdään pääsääntöisesti organisaatioiden toimeksiannoista. Työelämään kytkeytyvät opinnäytetyöt myös kartuttavat opiskelijoiden TKI-osaamista opinnäytetyön ohjaajan tukemana. Centria on strategiansa mukaisesti profiloitunut TKI-toimintaan ja tämä näkyy myös opetuksessa mm. TKI-polun muodossa.

Opiskelijan TKI-polku

Kuva 2. Opiskelijan TKI-polku

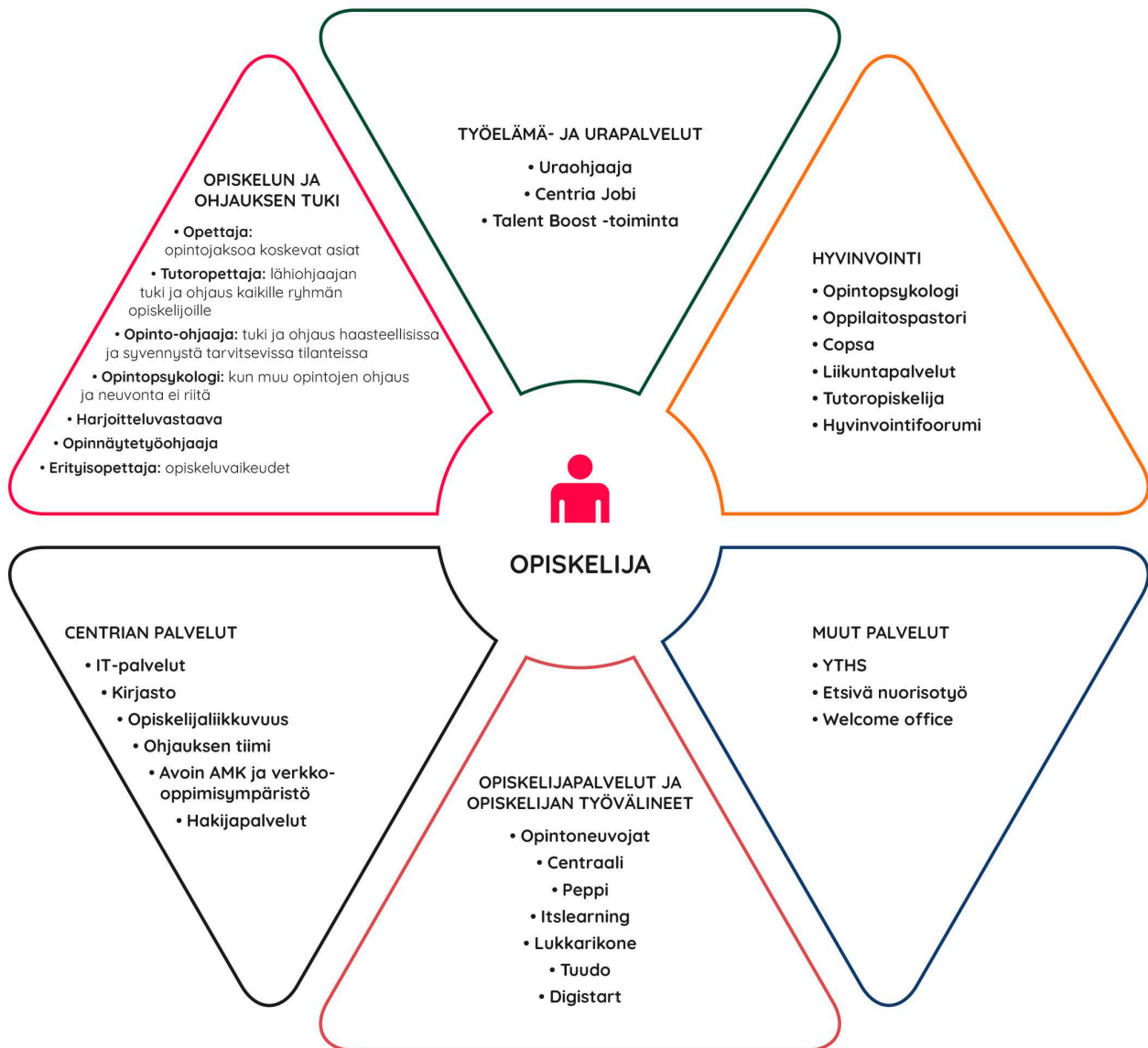
TKI:n ohella Centria profiloituu kansainvälisyyteen ja kansainvälisyysosaamisen kartuttamiseksi tarjotaan monia eri tapoja; kansainvälisyyttä tuetaan kieliopinnoissa ja koulutusalan substanssiaineiden englanninkielisillä opintojaksoilla, kokonaan englanninkielisissä koulutusohjelmissa sekä tarjoamalla mahdollisuuksia opiskelijavaihtoon. Opiskelijavaihdossa opiskelijan apuna toimii Centriän Kv-palvelut ja kehittämistä tukee Kv-työryhmä. Centrialla opiskelee opiskelijoita monista eri kansallisuuksista ja opiskelijavaihdon ja harjoittelun ohella opiskelijoilla on hyvät kotikansainvälistymismahdollisuudet omista opinnoista. Itsearviointin yhteydessä kotikansainvälisyyttä haastavana asiana nousi ulkomaalaisten opiskelijoiden integroituminen opiskelijayhteisöön erityisesti monimuoto-opetuksen lisääntyessä, jolloin arjen päivittäiset kohtaamiset ulkomaalaisten ja suomalaisten opiskelijoiden välillä kampuksella

vähenevät.

Henkilöstön kansainvälistä osaamista kehitetään kv-vaihtojen muodossa. Lisäksi kampuksilla järjestetään kv-viikkoja, joissa kampuksille saapuu kansainvälisiä opettajia ja muita asiantuntijoita. Viikon tarkoituksena on vahvistaa olemassa olevia yhteistyöverkostoja.

Centria panostaa opiskelijoiden ohjaamiseen ja hyvinvointiin

Centrialla on kehitetty pitkäjänteisesti opiskelijan ohjaus- ja neuvontapalveluita. Opiskelijalle tarjotaan tukea oppijanpolun eri vaiheissa ja erilaiset tuen ja neuvonnan palvelut on kuvattu kuvassa 3. Opiskelijan polku nähdään kehittyvänä ammatillisen kasvun prosessina, jossa opiskelija kehittää opiskelutaitojaan, työelämätaitoja ja kasvaa asiantuntijuuteen. Ammatillisen kasvun opinnot ovat osa kaikkien koulutusalojen opintoja. Centria toteuttaa ohjausta ja neuvontaa huomioiden opiskelijoiden yksilölliset tarpeet ja opiskelijoilla on mahdollisuus saada tukea useilta eri ammattilaisilta. Ohjausmallin mukaisesti opiskelijaa ohjaa kaikki Centrialaiset eri työrooleissa, mm. opettajatutor, opinto-ohjaaja, erityisopettaja, opintopsykologi ja uraohjaaja. Opettajatutor toimii opiskelijan lähiohjaajana ja heille on laadittu [opettajatutorin muistilista](#) tukemaan opiskelijan ohjausta. Ohjausta toteutetaan [ohjaussuunnitelman](#) mukaisesti.

Kuva 3. Ohjauksen malli ja tukikartta

Opiskelijan arjessa tärkeitä toimijoita ovat opintojaksojen opettajat, jotka toimivat vuorovaikutteisesti opiskelijoiden kanssa saaden ja antaen palautetta opintojakson etenemisestä ja oppimisesta opintojaksojen aikana niin keskusteluissa, tehtävien arvioinnin yhteydessä sekä opintojakson arvioinnissa.

Koronan jälkeen opiskelijoiden tarve hyvinvoinnin tukeen on kasvanut. Tästä tarpeesta Centriassa on määritetty huoliprosessi, josta opiskelijoiden kanssa työskentelevät saavat tietoa toimintamalleista eri tilanteisiin nähden. Opiskelijahyvinvointia tukemassa on moniammatillinen hyvinvointifoorumi, johon kuuluu mm. opinto-ohjaajia, opintopsykologi, oppilaitospastori, opiskelijaterveydenhoito sekä opiskelijakunnan edustus. Hyvinvointifoorumissa käsitellään ajankohtaisia teemoja ja havaintoja hyvinvointiin liittyen, sekä suunnitellaan ja viestitään opiskelijoille hyvinvointia ylläpitävästä toiminnasta. Opiskelija löytää tietoa hyvinvointipalveluista mm. [Centrian kotisivulta](#).

Vahvuudet

Kehittämiskohteet

Ohjaustoimintaa on kehitetty systemaattisesti ja opiskelijalle on tarjolla monipuoliset ohjauspalvelut

Monia mahdollisuuksia vahvistaa kansainvälisyysosaaminen opinnoissa ja kampuksella

Koulutusohjelmien monimuotototeutukset ja opetus digitaalisissa ympäristöissä mahdollistavat yksilöllisiä opintopolkujä

Uudistetun AHOT-prosessin vakiinnuttaminen

Osaamisen tunnustaminen ja tunnistaminen ei-formaalisti hankitun osaamisen osalta

Ulkomaalaisten ja suomalaisten opiskelijoiden integraation vahvistaminen

Jatkuvan oppimisen ohjaus

1.2 Koulutuksen toteutus

- Auditointiryhmän arvio

Centrian koulutuspolut on rakennettu johdonmukaisina prosesseina opiskelijavalinnasta valmistumiseen asti. Työelämäläheinen koulutus ja opiskelijoiden työllistyminen ovat koko korkeakoulun yhteisiä tavoitteita. Yhteistyö alueellisten toimijoiden kanssa etenkin kansainvälisten opiskelijoiden kiinnittymiseksi korkeakoulun toimialueelle tai laajemmin Suomeen on hyvä esimerkki toimivasta alueellisesta yhteistyöstä.

Monipuoliset pedagogiset menetelmät, digipedagogiikka ja sitoutuneet opettajat vahvuutena

Centriassa hyödynnetään opetuksen toteutuksessa monipuolisia pedagogisia menetelmiä, työtapoja ja oppimisympäristöjä. Opiskelijat antoivat näistä myönteistä palautetta. Opiskelijatyöpajoissa ja -haastatteluissa mainittiin useasti harjoittelut, erilaiset laboratorioympäristöt, simulaatiot ja tekemällä oppiminen, jotka opiskelijat kokevat motivaatiota lisäävinä ja oppimista edistävinä menetelminä.

Yksi esimerkki Centrian vahvasta opetuksen kehittämistyöstä näkyy digipedagogiikassa. Digitaalisten oppimisympäristöjen hyödyntämiseen on luotu opettajien tueksi hyviä käytäntöjä esimerkiksi digipedagogiikan vertaismentoroinnissa. Auditointiryhmän näkemyksen mukaan näitä malleja ja käytänteitä kannattaa edelleen vahvistaa. Opettajatyöpajojen aineistossa nousivat esiin myönteisinä asioina myös kollegiaalinen tuki ja yhteiskehittäminen, joita vahvistavat osaava esihenkilötyöskentely ja johdon tuki.

Auditointihaastatteluiden sekä opiskelija- ja opettajatyöpajojen mukaan Centrian opetushenkilöstö on asiantuntevaa ja työhönsä sitoutunutta. Opetushenkilöstöllä on vahva kehittämisen eetos, mikä mahdollistaa monipuoliset pedagogiset ratkaisut ja työtavat. Työpajojen aineistojen mukaan opiskelijat saavat oppimisestaan palautetta, mikä tukee osaamistavoitteiden saavuttamista. Haastatteluiden mukaan Centriassa koulutuksen toteutus tukee monin tavoin tavoitteellista oppimista ja mahdollistaa opiskelijoiden aktiivisen roolin omassa oppimisprosessissaan.

Opettajatyöpajojen mukaan yhteisopettajuudesta on hyviä kokemuksia silloin, kun työnjako on selkeä ja opintojakson suunnitteluun on riittävästi aikaa. Opettajatyöpajojen perusteella yhteisopettajuuteen ja sen käytänteisiin liittyy hajanaisuutta. Auditointiryhmä suosittelee, että yhtenevä käytäntö varmistetaan varaamalla yhteistä suunnittelu-aikaa korkeakoulutasolla määritellyllä avoimella prosessilla.

Vahvempi koordinointi opiskelijoiden yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi

Auditointihaastatteluissa havaittiin koulutusalojen välisiä eroja koulutuksen toteutukseen liittyvissä pedagogisissa valinnoissa ja käytännöissä. Pedagogiset ratkaisut tehdään tiimitasolla, jolloin opiskelijoiden kohtelu ei ole aina yhdenvertaista. Opiskelijatyöpajojen perusteella digitaalista oppimisympäristöä (Itslearning) hyödynnetään koulutusaloilla useilla eri toimintamalleilla. Opettajat rakentavat sisältöjä oppimisympäristöön vaihtelevin periaattein, mikä opiskelijoiden mukaan aiheuttaa esimerkiksi haasteita löytää oppimateriaalia ja palauttaa tehtäviä määräajassa.

Auditointihaastatteluiden ja opettajien työpaja-aineistojen perusteella valinnat lähiopetuksen, virtuaalisen ja hybriditoteutuksen välillä tehdään ilman yhteisiä ohjeistuksia. Osaamistavoitteiden saavuttaminen yhdenvertaisesti tulisi olla mahdollista kaikissa opetuksen toteutustavoissa.

Auditointihaastatteluiden ja Centrian itsearviointiraportin perusteella erilaisten työtapojen koordinointi ja opintojaksojen eri toteutusmuodoista informointi oikea-aikaisesti opiskelijoille ovat selkeitä kehittämiskohteita. Auditointiryhmä suosittelee, että koulutusten toteutukseen liittyvä ohjeistus olisi entistä yhteneväisempi eri koulutusaloilla ja yli tiimirajojen. Koulutusjohdon rooli on keskeinen, kun laaditaan linjauksia ja tarjotaan opettajille tukea opetusmuodon valintaan. Yhteisesti sovitut periaatteet edistävät myös opiskelijoiden yhdenvertaisuutta, kun tulevat opetusjärjestelyt olisivat tiedossa opintojakson alussa.

Kansainvälisyys koulutuksen kehittämisen voimavarana ja kehittämiskohteena

Kansainvälisyys määritellään itsearviointiaineistossa Centrian tunnusomaiseksi toimintatavaksi. Auditointiaineiston perusteella se on korkeakoulun eri toimijoiden tunnustama selkeä vahvuus ja voimavara.

Monikulttuurisuuden myönteinen vahvistaminen ja kulttuurienvälisen viestinnän osaamisen kehittäminen ovat haastatteluiden mukaan selkeitä opetuksen kehittämiskohteita. Auditointiryhmä suosittelee, että opettajien ja opiskelijoiden kulttuurienvälisestä osaamista vahvistetaan järjestämällä monikulttuurisuuteen liittyviä koulutuksia ja jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia opettajille, opiskelijoille ja valituille sidosryhmille. Tämä hyödyttäisi esimerkiksi niitä yrityksiä, jotka ottavat vastaan Centrian harjoittelijoita useista eri kieli- ja kulttuuritaustoista. Samalla vahvistuisi itsearvioinnissa mainittu painopistealue ”kohtaamisten ja yhdessä löytämisen mahdollistaminen”.

Centriassa on paljon englanninkielistä opetusta. Auditointihaastattelujen perusteella englanninkielisen oppimateriaalin tuottamiseen kaivataan tukea. Nämä tarpeet vaihtelevat eri koulutuksissa. Auditointiryhmä suosittelee, että opettajien kielitaidon vahvistamista tuetaan.

Lisäksi on tärkeää huolehtia siitä, että tarvittavan oppimateriaalin tuottamiseen englanniksi on tarjolla riittävästi tukea.

Kohti toimivaa ohjausta ja tukipalveluita

Auditointiaineiston perusteella opinto-ohjaus toimii Centriassa pääosin hyvin. Opiskelijat kokevat saavansa tukea orientointivaiheesta valmistumiseen asti. Itsearviointiraportissa esitelty SkillsCentria mahdollistaa ohjauksen ja tuen matalalla kynnyksellä. Lisäksi yhteistyö opiskelijakunta Copsan kanssa edistää ohjauksen saavutettavuutta. Etenkin HyFlex-opinnoissa on syytä huolehtia riittävästä ja laadukkaasta ohjauksesta, jossa opettajilla ja opiskelijatuutoreilla on yhteinen toimintamalli ja yhteisesti sovitut toimintatavat. Tällöin esimerkiksi hybridioiskelussa tarvittavat digitaidot varmistetaan kaikille opiskelukielestä ja koulutusalaista riippumatta.

Opiskelijoiden hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta tuetaan Centriassa opiskelijoille suunnatuin tukipalveluin. Itsearviointiraportissa esitellään ohjaukseen osallistuva monialainen asiantuntijaryhmä sekä opiskelijahyvinvoinnista vastaava hyvinvointifoorumi. Ohjaus on myös osa opettajien työtä. Periaatteena on, että kaikki centralaiset osallistuvat ohjaukseen. Opiskelijahaastatteluiden perusteella ohjauksen monien toimijoiden vastualueet ja ohjauksen toteutuminen käytännössä vaihtelevat. Aineiston perusteella ohjaukseen liittyvät tehtäväkuvat ja vastuut jäävät osin epäselviksi. Auditointiryhmä suosittelee, että ohjaukseen osallistuvien toimijoiden tehtäväkuvia tarkennetaan. Tämä vahvistaisi toimivaa ohjausta entisestään.

Auditoinnin lisäaineistona saadun opinnäytetyöprosessia kuvaavan dokumentin perusteella opinnäytetyön ohjaus on mallinnettu riittävällä tasolla. Plagioinnin tunnistusprosessi on ohjaajalle suunnatussa ohjeessa selkeä, mutta auditointiryhmä suosittelee, että se avattaisiin perusteellisemmin myös opiskelijan Wihi-ohjeessa.

Työssäoppimisen suunnitelmallinen opinnollistaminen kehittämiskohteena

Auditointihaastatteluiden perusteella opetuksen toteutuksessa hyödynnettävät työelämäyhteydet ovat monipuolisia ja Centrian koulutusten työelämärelevanssi korkea. Opiskelijat kokevat mahdollisuuden opiskella työn ohessa myönteisenä asiana, joka edistää omalle alalle kiinnittymistä.

Auditointiaineiston perusteella työn opinnollistamisprosessi ei ole yhtenäinen. Vain osa henkilöstöstä tunnisti auditointihaastatteluissa työn opinnollistamisen käsitteen. Hyvin suunniteltuna työn opinnollistaminen voisi edistää opintopolkujen joustavuutta ja opiskelijoiden valmistumista määräajassa. Samalla se tukisi korkeakoulun keskeisiä strategisia tavoitteita työllistymisen suhteen.

Auditointiryhmän näkemyksen mukaan suunnitelmallinen ja osaamisperusteisuuden nojaava työn opinnollistaminen edistäisi myös merkittävästi opiskelijoiden integroitumista alueen työpaikkoihin. Auditointiryhmä suosittelee työn opinnollistamisen prosessille korkeakoulutasoisen ohjeistuksen laatimista nimettyine vastuuhenkilöineen. Tämä mahdollistaisi vielä hajanaisille työn ja opiskelun yhdistämisen käytännöille yhtenevän kehikon. Sille olisi mahdollista määritellä koulutusala- ja tutkintokohtaisen seurannan työkalut, kuten opinnollistettujen opintopisteiden

määrän dokumentointi. Auditointiryhmä nostaa Centrian TalenttiTehtaan esimerkiksi hyvästä käytännöstä, josta kertyneiden kokemusten perusteella koulutusalojen yhteistä opinnollistamisen prosessia olisi mahdollista täsmentää ja laajentaa.

Osaamisen yhdenvertainen tunnustaminen tukee yhdenvertaista arviointia

Työssä opitun tunnistamisen kehittämistarve mainitaan Centrian Opetuksen strategisessa toimintaohjelmassa 2022–2026, johon myös itsearviointiraportissa viitataan. Osaamisen arviointi liittyy kiinteästi aiemmin hankitun osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen, mistä käytetään Centriassa käsitettä ahointi. Opiskelijatyöpajojen perusteella opiskelijat kokevat, että nykyisellään prosessiin liittyy ennakoimattomuutta. Prosessin nimeäminen AHOT1- ja AHOT2-termein esimerkiksi Centrian intranetin opettajan ohjeessa vuodelta 2022 osoittaa, että asiaa ei ole täysin avattu opettajille eikä opiskelijoille kansallisten ja kansainvälisten linjausten mukaisesti. Opiskelijoiden saama kohtelu ja päätökset osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa eivät tue yhdenvertaisuutta.

Opiskelija- ja opettajatyöpajojen aineistojen, intranetin ohjeistuksen ja lomakkeiden sekä auditointihaastattelujen perusteella auditointiryhmä suosittelee osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen kehittämistä koko korkeakoulussa. Lisäksi tehtyjen päätösten selkeä dokumentointi edistäisi käytäntöjen läpinäkyvyyttä ja opiskelijoiden tasa-arvoista ja yhdenvertaista kohtelua. Kokonaisuuden kehittämistarve tunnistettiin myös Centrian itsearviointiraportissa.

Opettajatyöpaja-aineiston mukaan opiskelija-arvioinnin kriteerit laaditaan opettajien välisessä yhteistyössä. Kriteerit ovat opiskelijoiden tiedossa opintojakson alkaessa. Niiden soveltaminen on sekä opettaja- että opiskelijatyöpajojen aineiston perusteella kuitenkin tapauskohtaista. Tästä seuraa haasteita opiskelija-arvioinnin eri vaiheissa. Auditointiryhmä suosittelee opiskelija-arvioinnin läpinäkyvyyden ja yhtenevyyden varmistamista.

Taiteellinen toiminta monipuolistaa Centrian koulutusta

Taiteellisessa toiminnassa, kuten kansanmusiikin koulutuksessa sekä konserttitoiminnassa, sidosryhmäyhteistyö on vahvaa. Taiteellinen toiminta tukee auditointiryhmän mukaan monipuolista koulutuksen toteuttamista. Opetushenkilöstön haastattelun mukaan taiteellisen toiminnan erilaiset toteutukset rikastuttavat opiskeluympäristöä ja tarjoavat opiskelijoille monipuolisia mahdollisuuksia ilmaista itseään.